

**ПОЗИЦИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ОТНОСНО ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ЗА ПЕРСПЕКТИВИТЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА
РАДИОЧЕСТОТНАТА ЛЕНТА 2 500 – 2 690 MHz**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

През 2008 г. Европейската комисия прие Решение 2008/477/ЕО за хармонизиране на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за наземни системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги в Общността. Решението задължава държавите-членки, не по-късно от шест месеца след влизането му в сила (15.01.2009 г.), да разпределят и впоследствие предоставят, на неизключителен принцип, радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за наземни системи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги в съответствие с параметрите, определени в приложението към решението. Съгласно решението разпределянето на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги, е важен елемент, насочен към сближаването на мобилния, фиксирания сектор и сектора на радиоразпръскването. Услугите, предоставяни в тази радиочестотна лента, следва да са насочени най-вече към достъпа на крайни потребители до широколентови електронни съобщения.

Решение 2008/477/ЕО все още не е приложено в Република България. Причина за това е, че голяма част от радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz се използва за целите на националната сигурност и отбраната. През 2009 г. с Решение 2009/1/ЕО на Европейската комисия за предоставяне на дерогация по искане на Република България в съответствие с Решение 2008/477/ЕО, на нашата страна е разрешен преходен период за неговото прилагане (до 31 декември 2009 г. в Северна България и до 31 декември 2010 г. в Южна България). В последствие Република България уведоми Европейската комисия, че поради непредвидено намаляване на приходите в бюджета през 2009 г. в резултат на икономическата криза, необходимите финансови ресурси не са били налични, за да може в сроковете, определени в Решение 2009/1/ЕО, радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz да бъде освободена, с цел да бъде разпределена и предоставена, на неизключителен принцип, за наземни системи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги. В тази връзка с Решение на Европейската комисията 2010/194/ЕС за изменение на Решение 2009/1/ЕО, преходният период беше удължен до 31 декември 2010 г. за Северна България и до 31 декември 2011 г. за Южна България. Поради липса на необходимите финансови ресурси, освобождаването на честотния ресурс за Северна България все още не е станало реалност.

С оглед спазване на принципите на прозрачност, публичност и консултативност, залегнали в разпоредбите на Закона за електронните съобщения (ЗЕС), КРС поставя на обществени консултации въпроси от обществена значимост за развитието на електронните съобщения.

В тази връзка КРС повдига въпроса относно възможността за предприемане на стъпки за предоставяне, под условие, на честотен ресурс от обхват 2500-2690 MHz, като правото за неговото ползване, както и задълженията, произтичащи от ползването му, да възникват след освобождаването на същия за граждански нужди.

2. ПОЗИЦИЯ НА КРС ПО ОТНОШЕНИЕ ПЕРСПЕКТИВИТЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА РАДИОЧЕСТОТНАТА ЛЕНТА 2 500 - 2 690 MHz

Съгласно **Националния план за разпределение на радиочестотния спектър** (НПРРЧС) лентите от 2 500 MHz до 2 690 MHz са определени за съвместно ползване за нуждите на националната сигурност и отбраната и за граждански нужди. Предназначени са на първична основа за неподвижна радиослужба и подвижна радиослужба, а в отделни ленти – за подвижна спътникова радиослужба и радиоразпръскване спътниково.

В **Тарифа за таксите, които се събират от КРС за 2011 г. по Закона за електронните съобщения** (Тарифата), приета с ПМС № 336/29.12.2010 г. (обн., ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г.) не са определени такси за издаване на разрешения и за ползване на честотен ресурс от радиочестотна лента 2 500 - 2 690 MHz.

Към момента отделни честотни ленти от обхват 2 500 - 2 690 MHz се ползват за нуждите на националната сигурност и отбраната и вследствие на това не е наличен свободен честотен

ресурс, който да може да се предостави за използване нито при организация на дуплексната връзка по честота (FDD) съгласно Решението 2008/477/ЕО, нито при организация на дуплексната връзка по време (TDD).

В случай на проявен интерес от страна на бизнеса към използването на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz, КРС ще предприеме действия за изменение на НППРЧС и Тарифата за таксите, които се събират от КРС. В НППРЧС следва да се посочат сроковете за освобождаване на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за граждански нужди, а в Тарифата да се предвидят съответните такси за издаване на разрешение и за ползване на честотен ресурс. В зависимост от сроковете за освобождаване на честотния ресурс, които ще бъдат определени в НППРЧС, радиочестотният спектър ще може да се ползва реално след неговото освобождаване.

Възможните разпределения на ползването на лентите с оглед осигуряване на ефективно ползване на спектъра трябва да са в съответствие с дадените в т. 3 основни параметри. Разрешенията могат да бъдат издадени както само за ползване на спектър при организация на дуплексната връзка FDD, респективно само при TDD, така и за комбинации от двете с различни широчини на лентите.

На фиг. 1 са показани три възможни варианта на такива разпределения с отчитане на международната практика.

Фиг. 1 Примерни варианти за разпределение на честотната лента 2 500 – 2 690 MHz

За определянето на най-подходящото решение за разпределение на ограничения ресурс – радиочестотен спектър, е необходимо КРС да разполага с информация относно инвестиционните намерения на бизнеса за използване на радиочестотна лента 2 500 – 2 690 GHz и пътищата за постигането им.

Предвид бъдещите инвестиции за изграждане на такава мрежа и стремежа на КРС да създаде условия за развитие на бизнеса и осигуряване на условия за предоставяне на нови услуги на крайните потребители, е важно също така да се разбере какво е общественото мнение за цената на този честотен ресурс.

3. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА МРЕЖИТЕ В РАДИОЧЕСТОТНАТА ЛЕНТА 2 500 – 2 690 MHz

С Приложението към Решение 2008/477/ЕО се въвеждат основните технически параметри, които трябва да се спазват при осъществяване на електронни съобщения в радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz.

3.1. Определените на дадено предприятие блокове трябва да имат ширина, кратна на 5,0 MHz.

3.2. Дуплексното отстояние в радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz е 120 MHz при организация на дуплексната връзка **FDD**, като **крайните станции** предават в права посока в долната част на лентата, с долна гранична честота 2 500 MHz и стигаща нагоре до максимална гранична стойност 2 570 MHz, а **базовите станции** предават в обратна посока в горната част на лентата, като се започне с долна гранична честота 2 620 MHz и стигаща нагоре

до максимална гранична стойност 2 690 MHz. Общо по този модел за FDD се получават две ленти по 70 MHz.

3.3. Радиочестотната лента 2 570—2 620 MHz (общо 50 MHz) може да се използва при организация на дуплексната връзка **TDD** или други режими на ползване, съобразно с маските за границите на блоковете, посочени в Решение 2008/477/ЕО.

3.4. Извън лентата 2 570 – 2 620 MHz, ползването на TDD може да се реши на национално ниво и следва да бъде осъществено при равни части в горната част на лентата, започваща при 2 690 MHz (разширяваща се надолу), и в долната част на лентата, започваща при 2 570 MHz (разширяваща се надолу) със стъпка, кратна на 5,0 MHz.

4. ВЪПРОСИ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ПЕРСПЕКТИВИТЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА РАДИОЧЕСТОТНАТА ЛЕНТА 2 500 – 2 690 MHz

Във връзка с перспективите за ползване на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz, се поставят за обществено обсъждане следните въпроси:

4.1 Представлява ли за вас интерес радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за осъществяване на електронни съобщения чрез наземни системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги в Общността съгласно Решение 2008/477/ЕО?

4.2 Бихте ли участвали в обявена тръжна процедура при условие, че предоставянето на радиочестотния спектър ще бъде под условие, т.е. правото за неговото ползване, както и задълженията, произтичащи от ползването му, да възникват след освобождаването на същия за граждански нужди?

4.3 Какви електронни съобщителни услуги считате, че трябва да се предоставят чрез ползването на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz? Какви технологии бихте използвали (UMTS, LTE и т.н.) за предоставянето на услугите?

4.4 Кой вид организация на дуплексната връзка бихте избрали за тази част, която възнамерявате да ползвате – FDD, TDD или комбинация от двете?

4.5 За каква част от обявената обща лента бихте се състезавали (в зависимост от предпочитаната организация на дуплексната връзка), като се има предвид, че минималната широчина на спектъра за едно предприятие е два блока по 10 MHz за FDD и един блок с лента 10 MHz за TDD? Кой от предложените варианти за разпределение на спектъра, съгласно фиг. 1, бихте предпочели или предложете друг вариант при отчитане на параметрите по т. 3?

4.6 Какъв тип разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър бихте избрали – с национален или с регионален териториален обхват? Дайте предложения за териториално разделение при вариант с регионален обхват.

4.7 Кой от двата модела: (1) осъществяване електронни съобщения чрез обществени мобилни наземни мрежи, или (2) осъществяване електронни съобщения чрез мрежи за безжичен широколентов достъп (BWA) в обхват 3 GHz, съгласно действащата Тарифа считате, че е приемлив за определяне на начални тръжни цени за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване електронни съобщения и за определяне на годишна такса за ползване на ограничен ресурс – радиочестотен спектър или предложете друг модел?

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въпросите, предмет на консултациите, са от обществена значимост за развитието на електронните съобщения и резултатите от процедурата биха се отразили в най-голяма степен на предприемането на ускорени стъпки за освобождаване на част или цялата радиочестотна лента 2 500 – 2 690 MHz.

KPC очаква становищата на заинтересованите лица в 30-дневен срок, считано от датата на настоящата публикация на адрес: гр. София 1000, ул. "Гурко" № 6, Комисия за регулиране на съобщенията и e-mail адрес: info@crc.bg.

Приложение: Решение на Европейската комисия (2008/477/ЕО) за хармонизиране на радиочестотната лента 2 500 – 2 690 MHz за наземни системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги в Общността.

Използвани съкращения:

FDD (frequency division duplex)	– разделяне на дуплексните канали по честота;
TDD (time division duplex)	– разделяне на дуплексните канали по време;
BWA (broadband wireless access)	– широколентов безжичен достъп.